

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 340/2018-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. júla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Podobom, advokátska kancelária, Bratislavská 354/32, Dubnica nad Váhom, vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Trnave a jeho uznesením sp. zn. 5 Tos 55/2018 z 12. apríla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. mája 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1

a 2 ústavy postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) a jeho uznesením sp. zn. 5 Tos 55/2018 z 12. apríla 2018 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“). Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 15. mája 2018.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), c) a d) a ods. 2 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. b) a i) Trestného zákona. Sťažovateľ bol uznesením Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 11/2017 z 3. februára 2017 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 9/2017 zo 14. februára 2017 vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Uznesením sudcu pre prípravne konanie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 83/2017 zo 14. augusta 2017 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 43/2017 z 22. augusta 2017 bola na základe návrhu prokurátora Krajskej prokuratúry v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“) podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku predĺžená lehota väzby sťažovateľa (ako aj ďalších šiestich spoluobvinených) do 28. februára 2018. Označeným uznesením okresný súd zároveň zamietol žiadosť (aj) sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, neprijal jeho návrhy na nahradenie väzby písomným sľubom, dohľadom probačného a mediačného úradníka ani peňažnou zárukou.

Okresný súd uznesením sp. zn. 1 Tp 11/2018 z 5. februára 2018 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 12/2018 z 22. februára 2018 predĺžil lehotu väzby sťažovateľa (ako aj ďalších šiestich spoluobvinených) do 28. apríla 2018 a súčasne zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu.

Dňa 28. februára 2018 požiadal sťažovateľ o prepustenie z väzby na slobodu. Prokurátor krajskej prokuratúry podal na okresnom súde 27. marca 2018 obžalobu na sťažovateľa a ďalších spoluobvinených pre skutok právne posúdený ako obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. b), c) a d) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona a stanovisko k žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, ktorej nevyhovel.

Na neverejnom zasadnutí 3. apríla 2018 okresný súd uznesením sp. zn. 1 Tk 1/2018 rozhodol tak, že ponechal sťažovateľa (a ďalších spoluobvinených) vo väzbe, pretože dôvody ich väzby naďalej trvajú, zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby, neprijal jeho návrhy na nahradenie väzby zárukou dôveryhodnej osoby, písomným sľubom, dohľadom probačného a mediačného úradníka ani peňažnou zárukou.

Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd (napadnutým) uznesením sp. zn. 5 Tos 55/2018 z 12. apríla 2018 tak, že sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

3. Za najpodstatnejší dôvod podania ústavnej sťažnosti sťažovateľ považuje nesprávnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ktorý sa vôbec nezaoberal skutočnosťami, ktoré sťažovateľ aj jeho právny zástupca uviedli aj vo svojej sťažnosti, a to predovšetkým, že dôvody väzby neexistujú, v rozhodnutí sú uvedené iba všeobecne a rámcovo bez odôvodnenia vo vzťahu ku konaniu sťažovateľa.

Podľa tvrdenia sťažovateľa sa rozhodovanie krajského súdu javí vyložené ako formálne, arbitrárne a nedôvodné. K porušeniu sťažovateľových práv malo dôjsť aj tým, že krajský súd v rámci konania o sťažnosti nerozhodol o jeho alternatívnej žiadosti o nahradenie väzby inými zárukami.

V ústavnej sťažnosti sťažovateľ okrem iného uvádza:

«V sťažnosti som poukázal na to, že v mojom prípade nie sú naplnené dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por., ktoré súd konštatoval, keďže mám trvalý pobyt v [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] u svojich rodičov, nie je ničím preukázané, že v prípade prepustenia z väzby by som sa mal vyhýbať trestnému stíhaniu, keďže po tom, čo som sa od mojich rodičov dozvedel, že u nás doma bola vykonávaná domová prehliadka, a že ma chce vypočúvať vyšetrovateľ, tak som sa okamžite vrátil zo zahraničia a v sprievode mojej matky som pricestoval do Trnavy, kde som sa sám hlásil u vyšetrovateľa PZ. Pred vzatím do väzby som mal teda aj trvalé zamestnanie, to znamená aj vlastný zdroj príjmov a rovnako mám aj trvalé bydlisko, kam som aj počas práce v zahraničí pravidelne skoro týždenne dochádzal a v prípade prepustenia z väzby som opakovane dokladoval možnosť zamestnania sa v blízkosti trvalého bydliska v spoločnosti [REDAKOVANÉ], prípadne v [REDAKOVANÉ] v obci [REDAKOVANÉ].

Rovnako nie sú naplnené dôvody preventívnej väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., jednak preto, že ničím nie je doposiaľ preukázané konštatovanie, že som si mal konkrétne ja zabezpečiť zdroj príjmov drogovou trestnou činnosťou, nakoľko ako študent som bol podporovaný svojimi rodičmi a nebol som ničím odkázaný na nelegálne zaobstarávanie si zdroja príjmov a po skončení strednej školy som si našiel riadne zamestnanie v zahraničí, pričom som si chcel ukončiť aj stredoškolské vzdelanie dodatočným vykonaním maturitnej skúšky.

Pri domovej prehliadke sa u mňa nenašli žiadne omamné látky, ale ani žiadne predmety, ktoré by súviseli s drogami, ako sú váha, sáčky, striekačky a podobne, čo sa odráža aj v záveroch znaleckých posudkov uvádzaných v odôvodnení napadnutého uznesenia, kde vo vzťahu k mojej osobe nie je nič konkrétne uvedené.

... Argumentoval som tým, že na vydanie uznesenia orgánom činným v trestnom konaní o vznesení obvinenia konkrétnej osobe postačuje iba odôvodnená pravdepodobnosť, toto sa dá akceptovať aj pri rozhodovaní o vzatí obvineného do väzby, naproti tomu na dlhšie trvanie väzby a hlavne po podaní obžaloby iba pravdepodobnosť nestačí, ale je potrebný dôvod trvania väzby preukázaný bez pochybností, nakoľko sa jedná o jeden z najzávažnejších zásahov do základných ústavných práv - obmedzenie osobnej slobody človeka.

... Vzhľadom na nedôvodnosť a vyloženosť arbitrárnosti jednak uznesenia Okresného súdu Trnava zo dňa 03.04.2018 pod sp. zn. 1Tk/1/2018, ale hlavne uznesenia Krajského súdu Trnava zo dňa 12.04.2018 pod sp. zn. 5Tos/55/2018-7373, ktoré neobsahujú vo vzťahu k mojej osobe žiadne odôvodnené skutočnosti, spôsobilé potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho vzhľadom na prezumpciu neviny výnimku z pravidla rešpektovania mojej osobnej slobody, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že súdy pri svojom doterajšom rozhodovaní o mojej osobnej slobode nepostupovali s osobitnou starostlivosťou boli napadnutými rozhodnutiami porušené moje práva ako osoby obvinenej, vyplývajúce z čl. 5 ods. 3, ods. 4 „Dohovoru“ a zároveň z vyššie uvedených dôvodov boli porušené aj moje práva, vyplývajúce z čl. 17 ods. 1, ods. 2 a ods. 5 Ústavy SR, pričom tu poukazujem na ustálenú súdnu prax Ústavného súdu SR...»

4. Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo na osobnú slobodu ako aj právo na súdnu a inú právnu ochranu [redacted] upravené v čl. 17 ods. 1/, ods. 2/ ods. 5/ a v čl. 46 ods. 1, ods. 2/ Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Trnave rozhodnutím č. k. 5Tos/55/2018-7373 zo dňa 12.04. 2018 porušené bolo.

2. Rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č. k. 5Tos/55/2018-7373 zo dňa 12.04. 2018 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi [redacted] sa priznáva primerané finančné zadostučinenie podľa ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky.

4. Sťažovateľovi [redacted] priznáva trovy právneho zastúpenia v sume 325,42,-€ (slovom tristodvadsaťpäť eur a štyridsaťdva centov), ktoré je Krajský súd v Trnave povinný zaplatiť na účet advokáta...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07, III. ÚS 155/09, II. ÚS 66/2011).

8. Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

III.

9. V prvom rade je potrebné poznamenať, že podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľa, ktorý je v danom prípade zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Vzhľadom na to ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť len v rozsahu namietaného porušenia tých práv, ktorých vyslovenia sa sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie, teda v petite sťažnosti.

Tvrdenie o porušení ustanovení Listiny základných práv a slobôd (čl. 36 ods. 1), resp. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd [ďalej len „dohovor“ (čl. 5 ods. 1 a 4, čl. 6 ods. 1 a 3)], ktoré sťažovateľ označil v texte sťažnosti mimo petitu, totiž v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu považoval iba za súčasť sťažnostnej argumentácie sťažovateľa (napr. III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 279/07, IV. ÚS 503/2012).

To isté platí aj v súvislosti s námietkou zaujatosti prokurátorov krajskej prokuratúry uvedenou v texte sťažnosti mimo petitu, navyše riadne neodôvodnenou.

10. Jadrom ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s právnymi závermi krajského súdu, ktorými boli porušené jeho základné práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy.

K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy

11. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou

ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

12. Vo väzobných veciach platí, že skúmanie primeranosti určenej lehoty väzby prináleží predovšetkým všeobecným súdom. Na ten účel im patrí skúmať všetky okolnosti spôsobilé potvrdiť alebo vyvrátiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu nevinu výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe. Predovšetkým na základe dôvodov uvedených v týchto rozhodnutiach ústavný súd zisťuje, či boli alebo neboli porušené označené články ústavy a dohovoru (mutatis mutandis Toth c. Rakúsko z 12. 12. 1991, II. ÚS 94/2012).

13. Ústavný súd pristúpil k preskúmaniu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi sťažovateľom označených článkov ústavy, ktorých porušenie namieta. Uvedený prieskum ústavný súd vykonal v medziach svojich právomocí, a teda posudzoval kvalitu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a ústavnú súladnosť interpretácie právnej úpravy, ktorú krajský súd vo veci sťažovateľa aplikoval, inými slovami, ústavnú udržateľnosť napadnutého rozhodnutia.

14. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol:

«Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd postupoval striktne v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami.»

Skúmal existenciu materiálnych podmienok na ďalšie trvanie väzby obvinených a veľmi obsiahlym spôsobom sa vysporiadal s dôkaznou situáciou, ktorá existovala v čase jeho rozhodovania. Rovnako ako okresný súd tak aj Krajský súd je toho názoru, že doterajšie výsledky dokazovania v prípravnom konaní odôvodňujú podozrenie, /ktoré sa podaním obžaloby výrazne posilnilo/, že obvinení sa dopustili spáchania skutku, ktorý sa im kladie za vinu a tento skutok má všetky zákonné znaky vyššie uvedeného obzvlášť závažného zločinu. Hodnotenie dôkazov v rámci rozhodovania o väzbe bolo okresným súdom urobené v rozsahu, ktorý ďaleko presahuje potrebný rámec /vzhľadom na všetky aj detailné okolnosti pre takéto rozhodnutie nepotrebné/, a je viac ako dostatočný. Pri rozhodovaní o väzbe súdy neskúmajú a nehodnotia dôkazy rovnakým spôsobom ako pri meritórnom rozhodovaní, teda ako pri rozhodovaní o vine, respektíve o treste. Na rozhodnutie o ponechaní obvinených vo väzbe, postačuje zistenie, že vykonané dôkazy vyvolávajú určitú mieru podozrenia, že obvinení sa dopustili spáchania trestnej činnosti. Takáto miera podozrenia je v danom prípade naplnená.

Vo vzťahu k viacerým sťažnostným námietkam, ktoré v konečnom dôsledku sú v podstate zhodné z obhajobnými tvrdeniami prednesenými pri výsluchu obvinených a ich návrhoch a ktoré sa týkajú zhodnotenia jednotlivých dôkazov /vid' výpovede obvinených horeuvedené/ je potrebné uviesť, že súd rozhodujúci o väzbe obvineného nemôže hodnotiť dôkazy takým spôsobom, akým to naznačujú alebo vyžadujú sťažovatelia, pretože by tým suploval rozhodovaciu činnosť v merite veci, respektíve by robil závery o skutkových a právnych zisteniach ešte pred skončením vyšetrovania a pred skončením dokazovania. Taký spôsob hodnotenia dokazovania, aký vyžadujú obhajcovia obvinených vo svojich sťažnostiach, nemá oporu v zákone, v rozhodovacej praxi súdov a vo vzťahu k obvineným by bol aj nespravodlivý. Zhodnotením dokazovania v tomto štádiu konania po podaní obžaloby možno dôjsť k tomu záveru, že dôvodnosť obvinenia sa v porovnaní s predchádzajúcimi štádiami vyšetrovania, v rámci, ktorých súd rozhodoval o väzbe obvinených, posilnila práve tým, že konanie sa dostalo do svojho vyššieho štádia, ktoré dôvodnosť trestného stíhania len posilňuje. V tomto smere preto krajský súd v podrobnostiach poukazuje na správne a vyčerpávajúce dôvody napadnutého uznesenia, ktoré si v celom rozsahu osvojuje.

Z hľadiska posúdenia zákonnosti doterajšieho priebehu prípravného konania neboli zistené žiadne pochybenia majúce dopad na pozitívne rozhodnutie o ďalšom trvaní väzby

u obvinených po podaní obžaloby, pričom ani rozsiahle a viaceré námietky vyslovené v písomných dôvodoch sťažnosti, ktoré boli prednesené zo strany obvinených a ich obhajcov aj na výsluchu, neboli takej sily, aby mohli zvrátiť uvedený záver o existencii dôvodov väzby tak ako boli súdmi ustálené už i v predchádzajúcich rozhodnutiach. Krajský súd rovnako nezistil ani žiadne okolnosti majúce za následok prieťahy v konaní, ktoré by mohli ovplyvniť respektíve zmeniť alebo vylúčiť dôvodnosť väzby obvinených.

Jednou zo základných podmienok ponechania obvineného vo väzbe je aj existencia niektorého z dôvodov väzby uvedených v § 71 Tr. por., ak z konania obvineného, alebo z ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že obvinený sa bude správať spôsobom predpokladaným. Výklad pojmu „konkrétna skutočnosť“ je vecou súdu, ktorý na základe skutkových okolností a dôkaznej situácie v konkrétnej veci posúdi, či vzatie obvineného do väzby je naozaj opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel nemožno dosiahnuť inak.

Pokiaľ ide o ustálené dôvody väzby na strane obvinených ustálené vo výrokovvej časti napadnutého uznesenia, tak z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva naďalej odôvodnený ten záver, že v stíhanej trestnej činnosti obvinení pokračovali nepretržite, najmenej od októbra 2015, a teda, že trestnú činnosť páchali dlhšiu dobu, podstatný zdroj svojich príjmov mali práve z drogovej trestnej činnosti, za ktorú im bolo v tejto trestnej veci vznesené obvinenie, pričom obvineným hrozí v tomto trestnom konaní vysoký trest odňatia slobody (10 až 15 rokov). Navyiac trestná činnosť všetkých obvinených sa prejavovala i značným stupňom koordinovanosti, plánovania, utajovania a pod., aby neboli odhalení. Doteraz zabezpečené dôkazy o existencii vyššie uvedených konkrétnych skutočnostiach sú naďalej relevantné a boli podrobne rozvedené už aj v predchádzajúcich rozhodnutiach súdov a na týchto skutočnostiach sa nič nezmenilo. Okresný súd k tomuto veľmi rozsiahlym spôsobom prezentuje i svoje úvahy, ktoré opiera o výsledky dokazovania, ktoré tiež podrobne rozvádza a preto krajský súd len na tieto poukazuje ako na vecne správne a nevidí potrebu tieto opakovať.

Na uvedených záveroch o formálnych dôvodoch väzby u obvinených sa doteraz nič nezmenilo nakoľko aj ďalšie zabezpečené dôkazy preukazujú závery vyššie konštatované, ktoré boli zabezpečené po tom, čo boli obvinení vzatí do väzby.

Ďalšie podstatné skutočnosti pre tento záver vyplynuli aj z výpovedí obvinených:

Obvinený [REDAKOVANÉ] pri výpovedi v procesnom postavení obvineného ako svoj čistý mesačný príjem uviedol minimálnu mzdu a ohľadom majetkových pomerov uviedol, že je nemajetný. Dodal, že je už 4 mesiace zamestnaný v Nemecku, avšak z výsledkov ITP bolo možné vyvodiť, že komunikoval ohľadom drog a pohyboval sa v okolí [REDAKOVANÉ] (resp. tzv. majera) minimálne v mesiacoch september a október 2016. Má jeden záznam v registri trestov pre násilnú trestnú činnosť, ide však o odsúdenie aktuálne už zahladené, čo však pre potreby rozhodnutia o väzbe neznamena, že súd na toto odsúdenia automaticky nemôže prihliadať. Ide totiž o „konkrétnu skutočnosť“ v zmysle § 71 Tr. por.

... Vzhľadom na uvedené skutočnosti je preto možné dôvodne predpokladať, že v prípade prepustenia obvinených na slobodu po podaní obžaloby hrozí dôvodná obava, že niektorí z nich ujdú alebo sa budú skrývať, že menovaní obvinení budú pokračovať v trestnej činnosti, ktorú mali páchať po dlhší čas, koordinovane a v rámci spoločných komunikácii aj utajovane. Tieto väzobné dôvody boli v prípade obvinených naďalej dané i charakterom obvinenia, ktoré im bolo vznesené.

... Z hľadiska formálnych i materiálnych dôvodov väzby je potrebné zhrnúť a tiež zvýrazniť, že od vzatia obvinených do väzby až do času, kedy na nich prokurátor podal obžalobu, nenastali v tomto smere žiadne podstatné zmeny, ktoré by viedli k záveru, že by tieto už neexistovali, prípadne že by boli natoľko oslabené, že by sa ich väzba stala „neudržateľnou“. Ďalšie vykonané dôkazy podporujú záver o dôvodnosti vzneseného obvinenia všetkým obvineným, keď v prípade každého z obvinených boli aj po ich vzatí do väzby a taktiež opakovaným predĺžením lehoty ich väzby zabezpečené dôkazy svedčiace a podporujúce konštatované formálne dôvody väzby na ich strane.

... Okresný súd skúmal aj možnosti nahradenia väzby obvinených inými menej invazívnymi prostriedkami trestného práva. Správne dospel k záveru, že nie je možné ich väzbu nateraz nahradiť žiadnou náhradou, a to ani náhradami, ktoré ponúkli jednotliví obvinení (záruka dôveryhodnej osoby, písomný sľub, dohľad probačného a mediačného úradníka a peňažná zámka) v rámci podanej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu či na neverejnom zasadnutí. Prepustenie obvinených z väzby na slobodu by výrazným spôsobom zvýšilo riziko zmarenia účelu trestného konania a náhrady za ich väzbu by neboli dostatočnými zárukami eliminujúcimi obavu z konania obvinených, ktoré u nich zakladalo

dôvody väzby, najmä s prihliadnutím na charakter páchania stihanej drogovej trestnej činnosti, ako aj obdobie, počas ktorého mala byť páchaná a pod. V posudzovanom prípade nebolo možné konštatovať celkom zjavnú neprimeranosť väzby v porovnaní s jej nahradením inými menej invazívnymi prostriedkami trestného práva ani za súčasného prípadného uloženia primeraných povinností a obmedzení, ktoré sa javili ako nedostatočné práve s prihliadnutím na konštatované materiálne dôvody väzby na strane všetkých obvinených. Preto okresný súd postupoval správne keď neprijal ponúknuté náhrady, resp. nenahradil väzbu obvinených dohľadom probačného a mediačného úradníka (v prípade, ak túto náhradu nenavrholi sami obvinení) a zákonom umožnenými náhradami tak, ako to vyplýva z výrokovvej časti uznesenia.

Správne postupoval aj vo vzťahu k žiadostiam obvinených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] o prepustenie z väzby na slobodu, ktoré podali ešte pred podaním obžaloby a o ktorých už nebol príslušný rozhodovať zákonný sudca pre prípravné konanie práve z dôvodu podania obžaloby na obvinených, keď o týchto žiadostiach rozhodol tak, že ich ako nedôvodné z hore uvedených dôvodov zamietol.»

15. Krajský súd sa vo svojom rozhodnutí dostatočne a ústavne konformne vysporiadal s dôvodmi sťažnosti sťažovateľa, a preto jeho rozhodnutie nie je arbitrárne ani zjavne neopodstatnené. Odpovedal na všetky námietky sťažovateľa a posúdil ich podľa práva.

16. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy

17. Sťažovateľ v posudzovanej veci (okrem iného) namieta, že postupom krajského súdu v napadnutom rozhodnutí došlo aj k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy.

18. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd, poukazujúc na svoju konštantnú judikatúru, uvádza, že vo veciach, v ktorých sťažovateľ namieta porušenie svojich práv v trestnom konaní, uplatňuje vzťah špeciálneho a všeobecného, pokiaľ ide o vzťah medzi jednotlivými čiastkovými právami tvoriacimi súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu garantovaného v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a čl. 17 ústavy, ktorý garantuje osobnú slobodu. Z uvedeného vyplýva, že čl. 46 ods. 1 ústavy, porušenie ktorého sťažovateľ tiež namieta, je v trestných veciach v zásade aplikovateľný len na rozhodovanie o oprávnenosti trestného obvinenia vzneseného proti konkrétnej osobe, t. j. na konanie a rozhodovanie vo veci samej, kým na rozhodovanie vo väzobných veciach je aplikovaná špeciálna úprava obsiahnutá v čl. 17 ústavy. Označený článok ústavy totiž zahŕňa všetky základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto sa na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikujú špeciálne ustanovenia o osobnej slobode vyplývajúce z čl. 17 ústavy, a nie všeobecné ustanovenia čl. 46 ústavy a naň nadväzujúce ďalšie články siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy garantujúce právo na súdnu ochranu (napr. III. ÚS 135/04, II. ÚS 60/08, I. ÚS 124/08, IV. ÚS 397/2010, II. ÚS 10/2016).

19. Ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa garantovaného v čl. 46 ods. 2 ústavy poukazuje na skutočnosť, že toto ustanovenie ústavy je aplikovateľné len na prípady, keď bola fyzická osoba alebo právnická osoba ukrátená na svojich právach rozhodnutím orgánu verejnej správy, zatiaľ čo v prípade sťažovateľa celkom zjavne malo ísť o zásah do jeho práv vykonaný prostredníctvom všeobecného súdu (krajského súdu), ktorý nie je orgánom verejnej správy. Ústavný súd preto v okolnostiach posudzovanej veci považuje námietku porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením za zjavne neopodstatnenú.

20. Vychádzajúc z uvedeného, z dôvodu, že na vec sťažovateľa sú ustanovenia čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy *ratione materiae* neaplikovateľné, ústavný súd pri predbežnom

prerokovaní sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

21. Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júla 2018